



Opinion:

Kartleggingsundersøkelse

Barrierer for personer med funksjonsnedsettelse i Den norske kirke

Maria Rosness // maria@opinion.no // 20.12.2024

INNHold

1	INTRODUKSJON	3
2	INFORMASJONSSØK I FORKANT	12
3	VEIEN TIL KIRKEN	15
4	OPPELVELSE AV KIRKEBYGGET OG KIRKEROMMET	19
5	OPPLEVELSE UNDER ARRANGEMENTET	22
6	MØTE MED ANSATTE OG FRIVILLIGE	25
7	GENERELT INNTRYKK AV DEN NORSKE KIRKE OG DERES ARBEID MED TILRETTELEGGING	30





1 KAPITTEL

INTRODUKSJON



PROSJEKTINFORMASJON

OPPDRAUGSGIVER Den norske kirke ved Silke Pahlke.

FORMÅL Kartlegge om personer med funksjonsnedsettelse opplever barrierer i Den norske kirke.

METODE Kvantitativ datainnsamling ved bruk av selvutfylling på webskjema. Respondenter ble rekruttert fra Norstatpanelet.

UTVALG OG MÅLGRUPPE Målgruppen er identifisert og trukket fra et representativt utvalg av den norske befolkningen. Totalt består utvalget av 1002 intervjuer. Mer informasjon på side 6-9.

GJENNOMFØRINGSPERIODE Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 27.11-17.12.2024.

KONTAKTPERSON I OPINION Maria Rosness, rådgiver
maria@opinion.no
+47 928 44 107



BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

BAKGRUNN OG FORMÅL

I 2023 opprettet Kirkerådet et råd for personer med funksjonsnedsettelse for å bidra med brukerperspektiver og kunnskap til kirkens arbeid (kirken.no). Kirken ønsker å være tilgjengelig for flest mulig, og rådet skal gi innspill på saker som behandles i Kirkerådet, Kirkemøtet og Ungdommens kirkemøte. Hensikten er at deres perspektiver skal komme så tidlig som mulig med i prosessen.

I den forbindelse har Den norske kirke ønsket å kartlegge hvilke barrierer personer med funksjonsnedsettelser opplever i Den norske kirke, om det omtrentlige omfanget av disse barrierene.

FORSTÅELSE AV FUNKSJONSNEDETTELSE

I følge Bufdir kan en funksjonsnedsettelses forstås som «tap av, skade på eller avvik i en kroppsdel eller i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner».

Tradisjonelt sett har personer med funksjonsnedsettelse blitt inndelt inn i følgende grupper:

- Personer med synshemming
- Personer med bevegelseshemming
- Personer med hørselshemming
- Personer med utviklingshemming
- Personer med psykososiale funksjonsnedsettelser
- Personer med kognitive funksjonsnedsettelser

I dag finnes det ingen standardisert måte å stille spørsmål om funksjonsnedsettelse i spørreundersøkelser, så det finnes ingen klare tall på hvor mange i Norge som lever med en funksjonsnedsettelse. Det er estimert til å variere mellom 15 prosent og 18 prosent i følge Bufdir.

FRA INDIVID TIL SAMSPILL

Når det tidligere har vært snakket om funksjonshemming eller -nedsettelse, har dette vært tett knyttet til det medisinske aspektet. På den måten er funksjonshemmingen en egenskap ved individet. I nyere tid har en i større grad gått bort fra individfokus, og heller sett på funksjonshemming som et samspill mellom individ og samfunn. Nå er det i større grad rettet fokus på i hvilken grad samfunnet tilrettelegger for menneskelig variasjon (Molden 2012).

I den forbindelse er det relevant for Den norske kirke å forstå hvilke barrierer de har ovenfor personer med funksjonsnedsettelser, og hvordan disse kan bygges ned.

Bufdir: <https://www.bufdir.no/statistikk-og-analyse/funksjonsnedsettelse/begreper-kunnskapsgrunnlag/>

Kirken.no: <https://www.kirken.no/nn-NO/om-kirken/aktuelt/kirken%20opprettet%20r%C3%A5d%20for%20personer%20med%20funksjonsnedsettelse/>

Molden, T. H. (2012): Funksjonshemming - definisjoner, operasjonaliseringer og konsekvenser i empirisk forskning. Doktoravhandling ved NTNU 2012:249. Trondheim, NTNU.



METODE OG REKRUTTERING AV RESPONDENTER

METODE

Undersøkelsen er gjennomført ved bruk av selvutfylling av webskjema.

Det finnes klare fordeler med elektroniske undersøkelser. For det første er den svært kostnadseffektiv sammenlignet med telefoniske undersøkelser. Videre er det også en anbefalt metode i tilfeller der undersøkelsens tematikk stiller krav til erindring. I denne undersøkelsen stiller vi spørsmål om hendelser som potensielt ligger et år tilbake i tid. På bakgrunn av dette mener vi elektronisk undersøkelse er best egnet da det legger til rette for at respondentene kan sitte i fred og ro og svare i eget tempo. Dette er i motsetning til telefonisk undersøkelse der respondenter kan bli stresset av å snakke med en fremmed person på telefon. I tillegg omfatter undersøkelsen flere sensitive spørsmål som også kan oppleves som ubehagelig å fortelle en fremmed om.

Det finnes både styrker og svakheter ved alle metoder, også denne. Med tanke på undersøkelsens målgruppe, er en klar svakhet at personer med en kognitiv funksjonsnedsettelse sannsynligvis faller utenfor. Det er også sannsynlig at blinde heller ikke er representert på bakgrunn av at det er nærliggende å tro at de ikke deltar i webpaneler generelt. Undersøkelsen krever at en skal kunne kognitivt være tilgjengelig slik at en kan kunne svare ut undersøkelsen selvstendig. Det gjør at de som med stor sannsynlighet vil trenge mest tilrettelegging, faller utenfor denne undersøkelsen.

REKRUTTERING AV RESPONDENTER

Det finnes ingen klar oversikt over andelen i Norge som har en funksjonsnedsettelse. Både forståelsen av og bruken av begrepet varierer. Ifølge SSBs Arbeidskraftsundersøkelse, har om lag 15 prosent til 18 prosent av befolkningen i alderen 15-66 år en funksjonsnedsettelse, mens SSBs

Levekårsundersøkelse viser til at om lag 20 prosent av befolkningen i alderen 20-66 år har en funksjonsnedsettelse (<https://www.bufdir.no/statistikk-og-analyse/funksjonsnedsettelse/begreper-kunnskapsgrunnlag/>).

Selv om SSBs statistikk gir gode referansepunkter, gir det ikke et tilstrekkelig grunnlag for denne undersøkelsens målgruppe. For det første anses det som lite hensiktsmessig å begrense utvalget aldersmessig i denne undersøkelsen. Videre kan personer med en kronisk lidelse som gjør at de har behov for tilrettelegging, ikke nødvendigvis identifiserer seg selv som funksjonsnedsatt. Til slutt, kan også personer med midlertidige skader, som et brukket ben, også ha verdifull innsikt til Den norske kirke.

På bakgrunn av målgruppen Den norske kirke har hatt til hensikt å nå i kartleggingsundersøkelsen har den best egnede metoden får å trekke et representativt utvalg vært et befolkningsutvalg. Innledningsvis ble det benyttet en screener, for å utelukke personer som faller utenfor undersøkelsens målgruppe. For et godt befolkningsstrekke ble undersøkelsens respondenter rekruttert fra Norstats befolkningspanel.

Å rekruttere respondenter fra et befolkningspanel har tydelige fordeler, men også svakheter. Norstats befolkningspanel har om lag 120 000 aktive panelister, som gir muligheter for å trekke store representative befolkningsutvalg. Samtidig er det nærliggende å tro at det vil være noen skjevheter innenfor utvalgte målgrupper, blant annet personer med en funksjonsnedsettelse. Det er ingenting som hindrer personer med funksjonsnedsettelse å være deltaker i webpanelet, men det er forventet at personer med kognitiv funksjonsnedsettelse er underrepresentert. Panelet er kompatibelt med annen software som skal kunne forstørre tekst og eventuell tekstoppløsning for de svaksynte.



UTVALG OG MÅLGRUPPE

UTVALG OG REPRESENTATIVITET

For å oppnå et representativt utvalg har vi valgt å trekke et befolkningsrepresentativt utvalg blant personer i alderen 15 år eller eldre i Norge. Befolkningsutvalget, bruttoutvalget, er vektet i henhold til oppdatert offentlig statistikk for kjønn, alder og geografi. Undersøkelsens målgruppe ble identifisert gjennom tre innledningsspørsmål. Det er dermed disse spørsmålene som har bidratt til å definere undersøkelsens målgruppe. Dette utgjør nettoutvalget, og består av 1002 respondenter.

På bakgrunn av at nettoutvalget, altså målgruppen, er trukket fra et befolkningsrepresentativt utvalg, kan vi dermed anse resultatene som *representative* for den definerte målgruppen. Undersøkelsens målgruppe, ei heller funn, skal tolkes som representative på vegne av personer med en funksjonsnedsettelse generelt på bakgrunn av at målgruppen er bredere en den vanlige tolkningen av personer med funksjonsnedsettelse. Videre skal det også påpekes at et krav i screeningen var at den gitte respondent skal ha vært i kirken i løpet av det siste året.

Fjerner vi kravet om at målgruppen skal ha vært i kirken i løpet av det siste året, utgjør målgruppen 44 prosent av befolkningen. Med kravet, utgjør målgruppen 30 prosent av befolkningen.



SCREENERSPØRSMÅL

Q1. Har du selv en fysisk, psykisk eller kognitiv funksjonsnedsettelse?

1. Ja → Gå til Q3
2. Nei → Gå til Q2
3. Ønsker ikke å oppgi → Gå til Q2

Q2. Har du for tiden eller nylig hatt en utfordring, lidelse eller sykdom som påvirker hva du kan og ikke kan gjøre i det daglige?

Flere svar er mulig.

1. Ja, psykisk
2. Ja, fysisk
3. Ja, kognitiv
4. Ja, annen kronisk sykdom
5. Nei → screenes ut
6. Ønsker ikke å oppgi → screenes ut

Q3. Vennligst kryss av for de av påstandene du kjenner deg igjen i.

Flere svar mulig.

1. Jeg har svekket syn
2. Jeg har svekket hørsel
3. Jeg har vansker i sosiale settinger
4. Jeg trenger hjelpemidler til å bevege meg
5. Jeg må vite at visse fasiliteter er tilgjengelig
6. Jeg har behov for assistanse (BPA eller jobbassistent)
7. Jeg trenger mye informasjon for å være trygg før jeg deltar på noe
8. Jeg har lese-, skrive- eller konsentrasjonsvansker
9. Annet: _____
10. Ønsker ikke å oppgi → screenes ut

Q4. I løpet av de siste 12 månedene, har du deltatt på noe av følgende i Den norske kirke?

Flere svar er mulig.

1. Gudstjeneste på julaften
2. Gudstjeneste med dåp
3. Kirkelig konfirmasjon
4. Kirkelig vielse
5. Kirkelig begravelse
6. Gudstjeneste uten at anledningen var dåp, konfirmasjon, vielse, gravferd eller julaften
7. Besøkt en gravplass/kirkegård
8. Konsert- eller kulturarrangement i en kirke
9. Fulgt barn eller barnebarn til kirkens barne- og ungdomsarbeid
10. Vært i en åpen kirke utenom gudstjeneste eller arrangement
11. Besøkt en kirke på reise i Norge
12. Deltatt på aktiviteter som kirken har utenom gudstjenester
13. Vært i kirken, men ingen av alternativene over passer
14. Vet ikke/husker ikke
15. Jeg har ikke vært i kirken, i løpet av de siste 12 månedene → screenes ut

FORSTÅELSE AV MÅLGRUPPEN

Med bakgrunn i disse spørsmålene består utvalget av personer som enten (1) selv bekrefter at de har en funksjonsnedsettelse; eller (2) bekrefter at de har for tiden hatt en utfordring, lidelse eller sykdom som påvirker hva de kan og ikke kan i det daglige; og (3) har vært i Den norske kirke i løpet av de siste 12 månedene.



RAPPORTENS OPPBYGDNING OG UNDERGRUPPER

UNDERGRUPPER

Som tidligere vist til, finnes det flere former for funksjonsnedsettelse, eller andre sykdommer og lidelser som vil ha forskjellig behov for tilpasning. Ut ifra screenerspørsmålene har vi fått en god fordeling mellom de ulike målgruppene. I tillegg var det en betraktelig stor andel som oppga «annet». Vi har kodet svarene og delt de inn i gruppene «fysiske begrensninger» og «psykiske begrensninger». I målgruppen fysiske begrensninger finner vi blant annet «pustevansken», «dårlig balanse», «leddgikt», «kne med artrose» og «hjerteflimmen». I gruppen «psykiske begrensninger» finner vi blant annet «PTSD», «bipolar lidelse», «ADHD» og «sosial vegring». Det finnes mange forskjellige sykdommer og lidelser som gir ulike utslag, både i form og omfang. Med utgangspunkt i denne undersøkelsens omfang gir det ikke mulighet for en finere inndeling av målgruppene. Dette gjør at disse to undergruppene kan anses som to «sekkeposten» hvor det inngår en form for psykisk eller fysisk begrensning, men uten anledning til å tydeligere spesifisere hvilke behov de har eller eventuelt ikke har. Videre skal det også påpekes at målgruppene ikke er gjensidig utelukkende.

RAPPORTENS OPPBYGGING

For å måle omtrentlig omfang av barrierer og negative opplevelser har vi valgt å be utvalget om å tenke på den siste gangen de var i en kirke. Her har vi spurt om alt fra ankomst til deres opplevelse under det gitte arrangementet de var på.

Rapporten er dermed også bygget opp ut ifra det siste besøket. Fra informasjonssøk i forkant, veien til kirken, adkomst, opplevelse i kirkerommet, hvordan det var under selve arrangementet og møte med de ansatte.

Målgrupper	Prosentandel
Svekket hørsel	13 %
Vansker i sosiale settinger/trenger mye informasjon for å føle meg trygg	24 %
Trenger hjelpemidler for å bevege meg/assistanse (PBA/jobassistert)	6 %
Jeg må vite at visse fasiliteter er tilgjengelig	10 %
Lese-, skrive- eller konsentrasjonsvansker	13 %
Fysiske begrensninger	23 %
Psykiske begrensninger	3 %
Ønsker ikke å oppgi	22 %



FEILMARGINER

Alle undersøkelser er beheftet med feilmarginer. Feilmarginene knytter seg i hovedsak til statistisk usikkerhet. Dette er utvalgsskjevheter, som medfører at utvalget ikke er identisk med universet eller målgruppen. Ulikheter kan knytte seg til bestemte kjennetegn eller adferd.

Feilmarginene ved ulike utvalgsstørrelser og prosentresultat ved 95 % signifikansnivå er vist i tabellen til høyre.

Ved en base på 1000 ($n=1000$) kan vi med 95% sannsynlighet si at det riktige resultatet ligger innenfor $\pm 1,4$ og $\pm 3,1$ prosentpoeng, avhengig av prosentresultatets størrelse. Usikkerheten er størst ved et prosentresultat på 50 % og minst ved prosentresultater på 5 % / 95 %.

	Prosentresultat									
	5,0 %	10,0 %	15,0 %	20,0 %	25,0 %	30,0 %	35,0 %	40,0 %	45,0 %	50,0 %
Utvalgsstørrelse										
100	4,3 %	5,9 %	7,0 %	7,8 %	8,5 %	9,0 %	9,3 %	9,6 %	9,8 %	9,8 %
150	3,5 %	4,8 %	5,7 %	6,4 %	6,9 %	7,3 %	7,6 %	7,8 %	8,0 %	8,0 %
200	3,0 %	4,2 %	4,9 %	5,5 %	6,0 %	6,4 %	6,6 %	6,8 %	6,9 %	6,9 %
250	2,7 %	3,7 %	4,4 %	5,0 %	5,4 %	5,7 %	5,9 %	6,1 %	6,2 %	6,2 %
300	2,5 %	3,4 %	4,0 %	4,5 %	4,9 %	5,2 %	5,4 %	5,5 %	5,6 %	5,7 %
400	2,1 %	2,9 %	3,5 %	3,9 %	4,2 %	4,5 %	4,7 %	4,8 %	4,9 %	4,9 %
500	1,9 %	2,6 %	3,1 %	3,5 %	3,8 %	4,0 %	4,2 %	4,3 %	4,4 %	4,4 %
600	1,7 %	2,4 %	2,9 %	3,2 %	3,5 %	3,7 %	3,8 %	3,9 %	4,0 %	4,0 %
700	1,6 %	2,2 %	2,6 %	3,0 %	3,2 %	3,4 %	3,5 %	3,6 %	3,7 %	3,7 %
800	1,5 %	2,1 %	2,5 %	2,8 %	3,0 %	3,2 %	3,3 %	3,4 %	3,4 %	3,5 %
900	1,4 %	2,0 %	2,3 %	2,6 %	2,8 %	3,0 %	3,1 %	3,2 %	3,3 %	3,3 %
1000	1,4 %	1,9 %	2,2 %	2,5 %	2,7 %	2,8 %	3,0 %	3,0 %	3,1 %	3,1 %



SAMMENDRAG

DE FÆRRESTE OPPLEVER BARRIERER

Gjennomgående i rapporten viser resultatene at de fleste har hatt positive opplevelser i kirken, og at den i stor grad har vært tilgjengelig for dem. Dette gjelder både informasjonssøk, veien til kirken, mottakelse og adkomst, orientering i kirkebygget, møte med ansatte og frivillige, og opplevelse under arrangementet. Med andre ord peker resultatene i retning av at det er henholdsvis få barrierer, og at omfanget er lite.

DE VIKTIGE MENNESKEMØTENE

Deltakerne i undersøkelser tegner et tydelig bilde på at de oppfatter en vilje fra Den norske kirkes side om å tilrettelegge for deres deltakelse. Det er også et flertall som føler seg som likeverdige i kirken, og at de føler seg inkludert i kirkens fellesskap og aktiviteter. Den norske kirke virker til å jobbe aktivt med tilrettelegging, men en viktig barriere å bygge ned er deltakernes behov for å spørre om tilrettelegging. De som har vært i kontakt med de ansatte og frivillige i kirken viser til gode og hyggelige menneskemøter, og at de føler seg trygge på at de kan si ifra dersom det er noe. Samtidig ser vi at 1 av 10 synes det er flaut eller ubehagelig å spørre om tilrettelegging. Blant personer som trenger hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobbassistent, er det 28 prosent som synes det er flaut eller ubehagelig å spørre om tilrettelegging.

På den ene siden kan en tenke at det fra Den norske kirkes side bør være et mål om at ingen skal kunne ha behov for å spørre om tilrettelegging. Samtidig er det nærliggende å tro at dette kan være et umulig mål å oppnå med utgangspunkt i menneskers varierende behov. På bakgrunn av dette, sammen med hva deltakerne i undersøkelsen trekker frem som viktig for deres deltakelse, vil en nærliggende anbefaling være å styrke ansatte og frivilliges kunnskap og holdninger om hvordan tilrettelegge. På denne måten kan ansatte og frivillige være mer i forkant i møte med personer med ulike behov, både de med og uten synlige funksjonsnedsettelse, og bygge ned barrieren det kan være for noen å spørre om hjelp.

PERSONER MED VANSKER I SOSIALE SETTINGER SKILLER SEG NOE UT FRA RESTEN

Det som er mest fremtredende er variasjonen i opplevelser ut ifra hvilke behov en selv har. Særlig målgruppen som har vansker i sosiale settinger eller har behov for mye informasjon for å føle seg trygg, peker seg ut negativt i større grad enn andre målgrupper. Dette er en målgruppe som kan være vanskelig for ansatte og frivillige i kirken å identifisere, og det kan være vanskelig for Den norske kirke og Kirkerådet å tilrettelegge for på et overordnet nivå på bakgrunn av variasjonen i behov. Det skal også påpekes at arrangementer i kirken i stor grad er sosiale settinger, og det er ikke gitt at Den norske kirke vil kunne tilrettelegge helt for alle. Allikevel er det viktig å ta med seg tilbakemeldingene fra målgruppen. De trekker særlig frem behov for bedre kunnskap blant ansatte og frivillige, og holdninger blant ansatte og frivillige som en måte å tilrettelegge for deres deltakelse.





2 KAPITTEL

INFORMASJONSSØK I FORKANT



INFORMASJONSBEHOV OG -KILDER

For noen er det viktig å oppdrive informasjon om et arrangement i forkant av deltakelse, for noen er det helt nødvendig. Dette kan handle om rent praktiske faktorer som oppmøte, lengde på et arrangement, eller nærmeste busstopp. For andre kan det handle om hvor vidt man kan delta eller ikke på bakgrunn av hvordan kirken er utformet.

I undersøkelsen ble deltakerne spurt om de i forkant av sist arrangement de var på i kirken oppsøkte informasjon om program, fasiliteter eller lokalet, hvorav 17 prosent oppga at de gjorde det. 81 prosent gjorde ikke det, mens 2 prosent ikke husket.

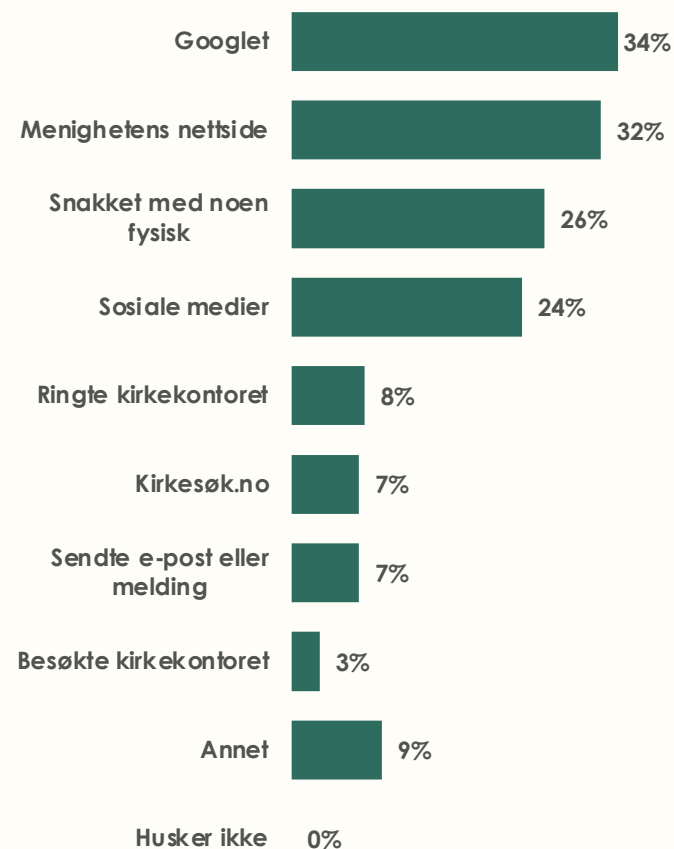
INTERNETT ER DEN VANLIGSTE INFORMASJONSKILDEN

Grafen viser en oversikt over hvilke informasjonskilder de benyttet. Ikke helt uforventet benyttet de fleste internett til å søke opp informasjonen de var ute etter. Den hyppigst nevnte informasjonskilden er Google, etterfulgt av menighetens nettside, med henholdsvis 34 prosent og 32 prosent.

Det tredje hyppigst nevnte alternativet med 26 prosent, er *snakket med noen fysisk*. I spørsmålet er det ikke spesifisert om det var ansatte eller bekjente.

17 % oppsøkte informasjon i forkant

BLANT DE SOM OPPSØKTE INFORMASJON I FORKANT HVORDAN OPPSØKTE DU DEN INFORMASJONEN DU TRENGTE? (N = 172)



FASILITETER, TILGJENGELIGHET OG UNIVERSELL UTFORMING

Blant de som søkte etter informasjon i forkant var det 40 prosent som lette etter informasjon om fasiliteter, tilgjengelighet eller universell utforming i den gitte kirken. Av hele utvalget utgjør dette 7 prosent.

Det er nærliggende å tro at informasjonsbehovet er større når en skal til en kirke en ikke har vært i før, mens de som har vært i en kirke de kjenner fra før av vet alt de trenger å vite på forhånd. På den måten kan vi si at informasjonsbehovet vil være større enn hva som er estimert her.

Grafen til venstre viser hva slags type informasjon de var ute etter.

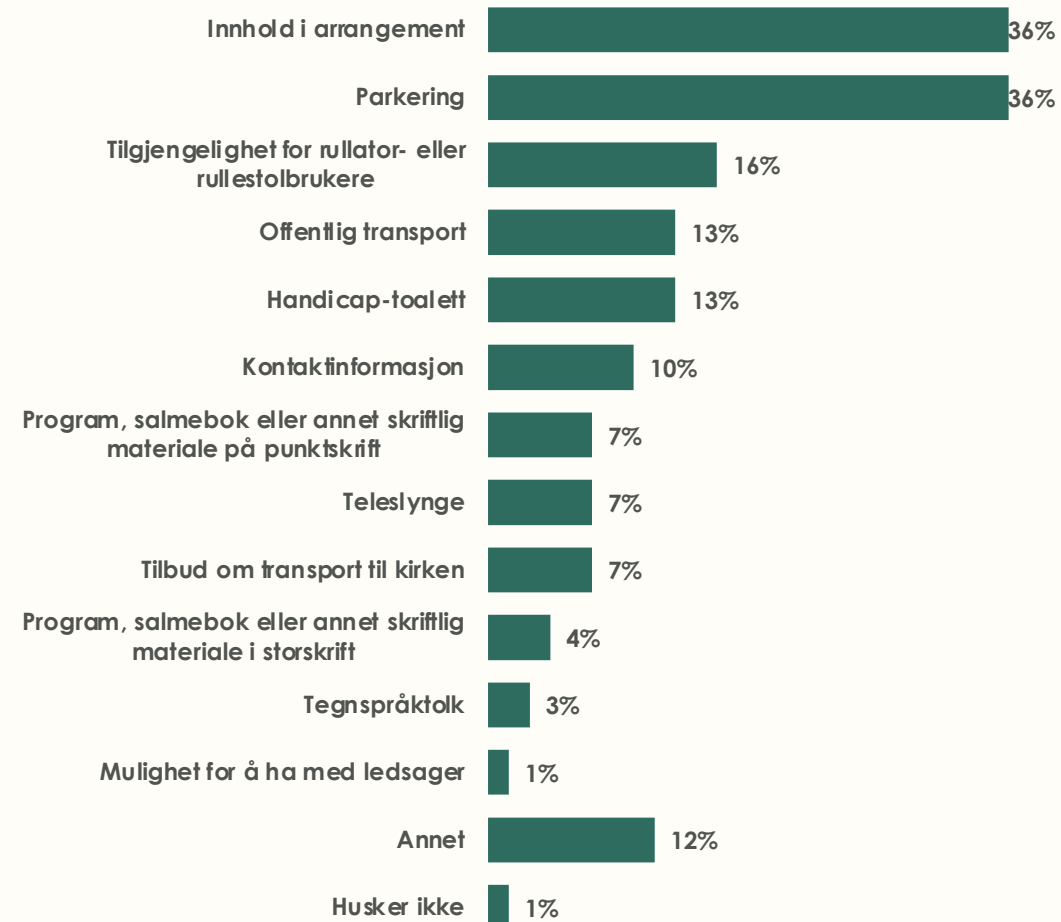
GOD INFORMASJON?

Videre ser vi at Den norske kirkes informasjon om fasiliteter, tilgjengelighet og universell utforming er relativt god. Blant de som oppga at de oppsøkte denne informasjonen i forkant av sist arrangement de var på, er det 72 prosent som fikk svar på det de lurte på. 17 prosent oppgir at de fikk delvis svar på det de lurte på, mens 7 prosent ikke fikk svar på det de lurte på. Dette tyder på at Den norske kirkes informasjon om de gitte temaene er relativt god.

Videre skal det påpekes at vi ikke vet hvor mange informasjonskilder respondentene benyttet, eller hvor mange forsøk det tok før de fant svar på det de lurte på. Med andre ord kan vi ikke utelukke at denne informasjonen kan være vanskelig å oppdrive.

72 % fikk svar på
det de lurte på
om fasiliteter,
tilgjengelighet
eller universell
utforming

BLANT DE SOM OPPGA AT DE LETTE ETTER INFORMASJON OM FASILITETER, TILGJENGELIGHET ELLER UNIVERSELL UTFORMING
HVA SLAGS TYPE INFORMASJON VAR DET DU LETTE ETTER? (N = 69)





3 KAPITTEL

VEIEN TIL KIRKEN



VEIEN TIL KIRKEN

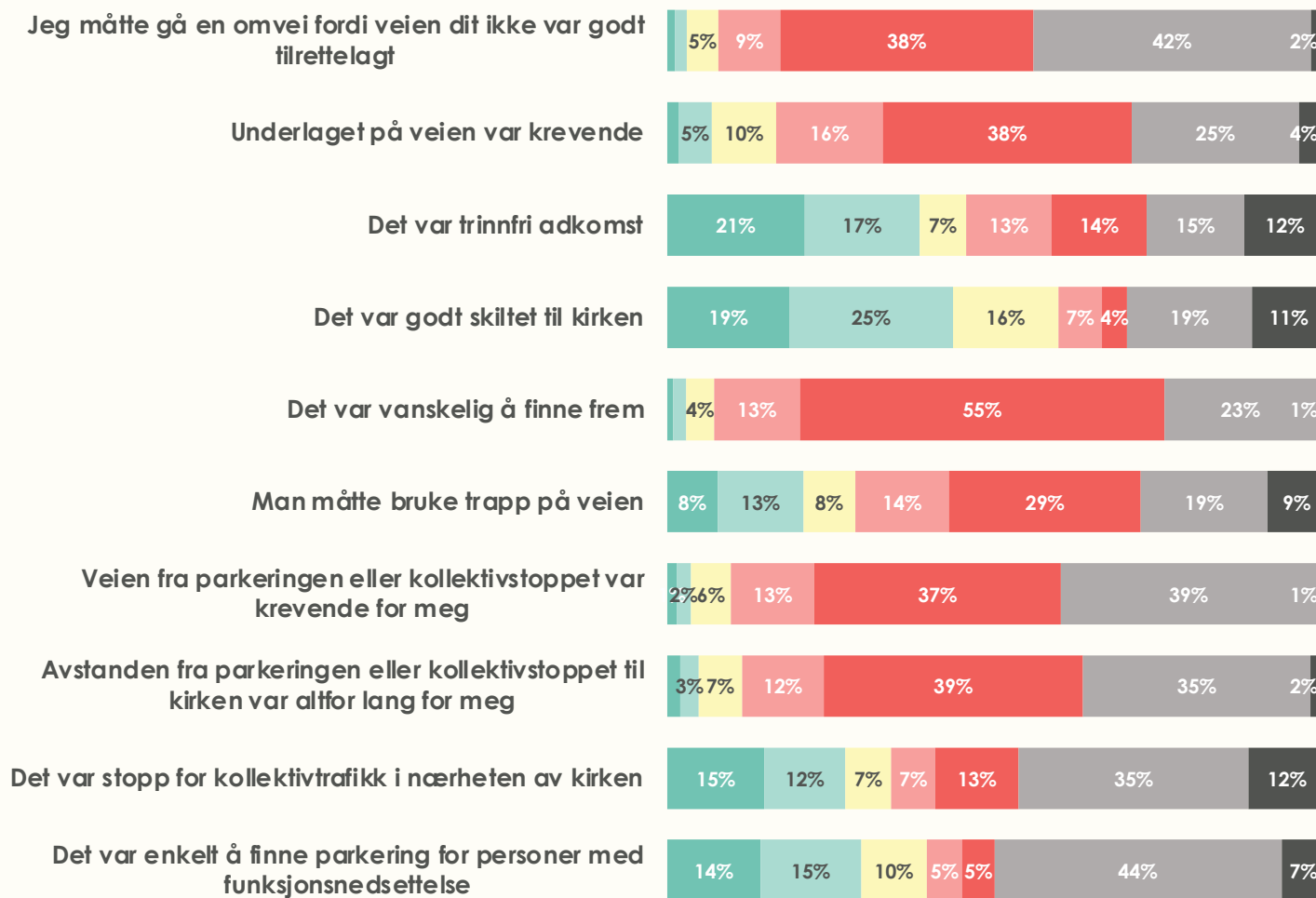
Et viktig aspekt med å sørge for kirkebyggenes tilgjengelighet, er å gjøre det enkelt for folk å komme seg frem, om det så er til fots, med kollektivtransport, bil eller annen form for transport. Elementer som er viktig kan være skilting, tilgang til handikapparkering, avstand fra parkeringsplass eller kollektivstopp til inngangen, og hvorvidt underlaget er ujevnt eller trinnfritt. Dette er viktig for mange, men særlig viktig for de som har behov for å bruke hjelpemidler for å bevege seg.

Vi spurt deltakerne i undersøkelsen hvor vidt de kjenner seg igjen i en rekke utsagn knyttet til veien fra kollektivstopp eller parkering til kirkebygget. Vi har bedt deltakerne om å ta utgangspunkt i den siste gangen de var i kirken. Skalaen går fra om kan kjenner seg igjen i svært stor grad, i stor grad, verken stor eller liten grad, i liten grad og i svært liten grad. I tillegg har vi lagt til alternativ for «ikke relevant for meg» og «husker ikke».

GODT TILRETTELAGT

Overordnet viser resultatene at Den norske kirke har tilrettelagt godt for at veien til kirkebygget skal være tilgjengelig for alle. Gjennomgående er det flere som svarer positivt sammenlignet med negativt på utsagnene.

TENK TILBAKE PÅ SIST GANG DU VAR I KIRKEN. I HVILKEN GRAD KJENNER DU DEG IGJEN I FØLGENDE UTSAGN? (N = 1002)



■ Svært stor grad
■ I stor grad
■ Husker ikke

■ I svært liten grad

■ Verken stor eller liten grad
■ Ikke relevant for meg



VEIEN TIL KIRKEN FOR DE SOM HAR BEHOV FOR HJELPEMIDLER FOR Å BEVEGE SEG

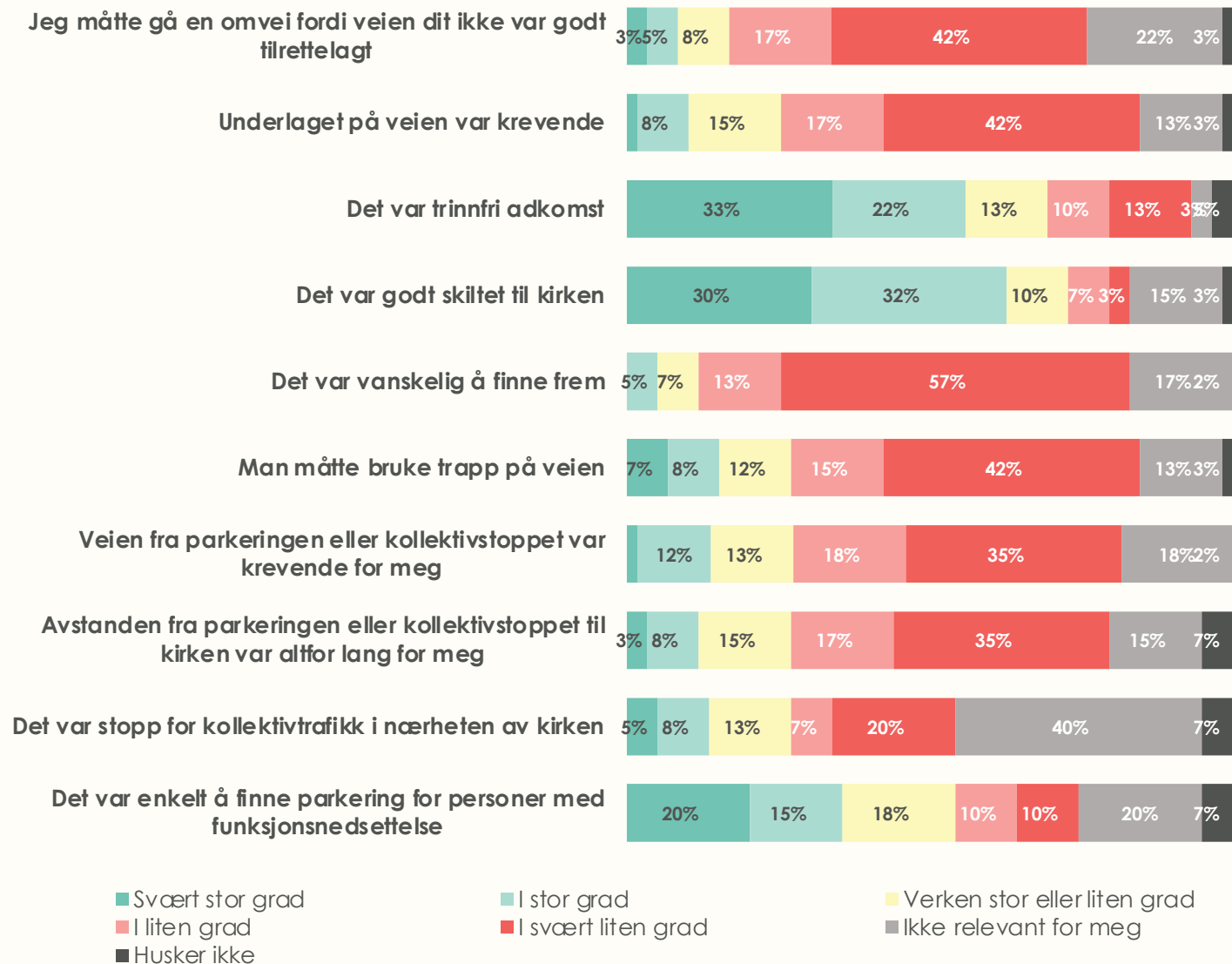
Hva som kan oppleves som utfordrende på vei til kirken er avhengig av hvilken form for funksjonsnedsettelse en har. Vi skal her se nærmere på hvordan personer som trenger hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobbassistent opplevde veien til kirken.

Overordnet skiller ikke deres opplevelse seg i særlig grad fra de øvrige målgruppene – veien til kirken har for de fleste fremstått som problemfri.

Eneste utsagnet vi ser en statistisk signifikant forskjell, er utsagnet «veien fra parkeringsplassen eller kollektivstoppet var krevende for meg». Her oppgir 13 prosent av de som trenger hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobbassistent at de kjenner seg igjen i stor eller svært stor grad. Til sammenligning, er det i snitt 3 prosent som svarer det samme. Samtidig skal det påpekes at det overordnet er et klart flertall som kjenner seg igjen i liten eller svært liten grad, med henholdsvis 53 prosent.

På bakgrunn av lav base, oppfordres det til tolkning med forsiktighet.

BLANT DE SOM TRENGER HJELPEMIDLER FOR Å BEVEGE SEG ELLER ASSISTANSE (BPA/JOBBASSISTENT)
TENK TILBAKE PÅ SIST GANG DU VAR I KIRKEN. I HVILKEN GRAD KJENNER DU DEG IGJEN I FØLGENDE UTSAGN?
(N = 60)



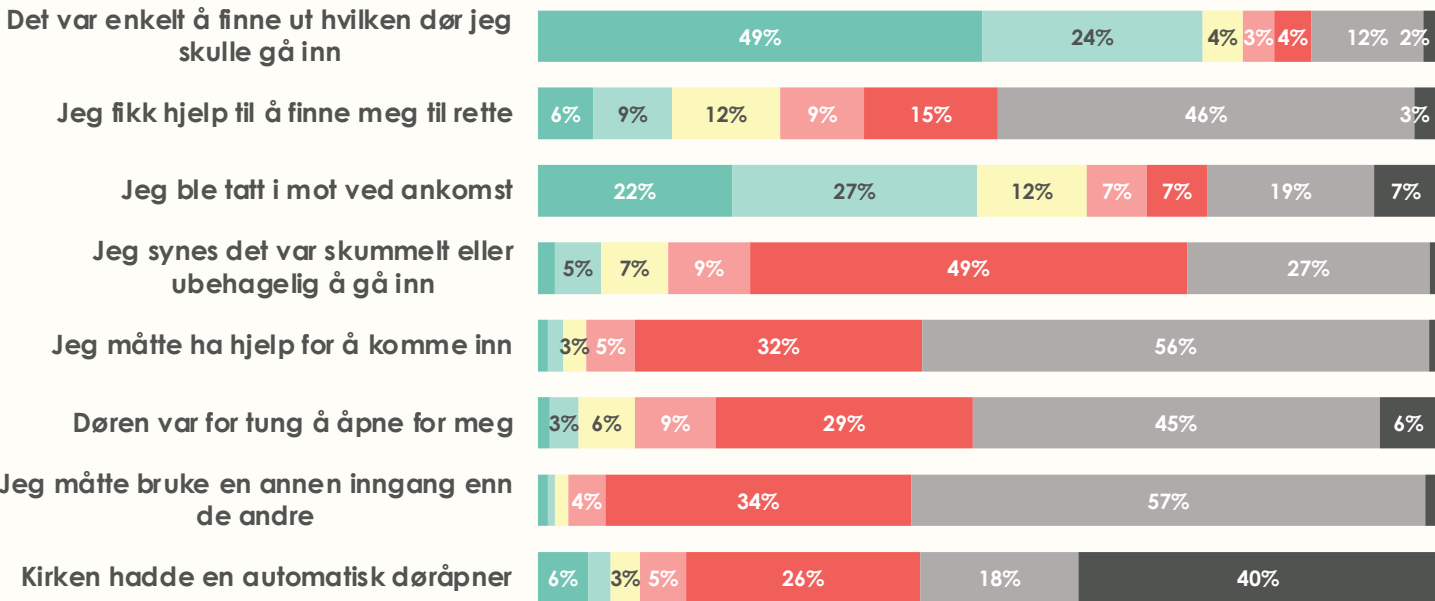
ADKOMST OG MOTTAKELSE

De fleste i undersøkelsen virker til å ha hatt en god adkomst og mottakelse sist de var i kirken. 79 prosent synes det var enkelt å finne ut av hvilken dør de skulle bruke, 49 prosent ble tatt imot ved adkomst og de absolutt færreste synes det var skummelt eller ubehagelig å gå inn.

På utsagnet om at det var skummelt eller ubehagelig å gå inn, er det totalt 7 prosent som kjenner seg igjen i stor eller svært stor grad. Her er personer med sosiale vansker overrepresentert. Samtidig skal det påpekes at om lag halvparten på 49 prosent kjente seg igjen i liten eller svært liten grad mot 19 prosent som kjente seg igjen i stor eller svært stor grad.

2 prosent måtte bruke en annen inngang enn andre. Dette tilsvarer 22 respondenter. Disse fikk et oppfølgingsspørsmål om døren de måtte bruke var låst eller ulåst. På bakgrunn av at det er såpass få respondenter som svarer på dette spørsmålet er det ikke mulig å si konkret hvor stor andel som oppgir hva, men tendensen er at de fleste oppgir at døren var ulåst.

NÅ ØNSKER VI AT DU SKAL TENKE PÅ DA DU KOM FREM OG SKULLE GÅ INN I KIRKEN. I HVILKEN GRAD KJENNER DU DEG IGJEN I FØLGENDE UTSAGN? (N = 1002)



■ Svært stor grad
■ I stor grad
■ I liten grad
■ Husker ikke

■ I stor grad
■ I svært liten grad

■ Verken stor eller liten grad
■ Ikke relevant for meg





4 KAPITTEL

OPPLEVELSE AV KIRKEBYGGET
OG KIRKEROMMET



ORIENTERE SEG I KIRKEBYGGET

De absolutt fleste kunne orientere seg godt i kirkebygget sist de var i kirken. For de fleste var det både god plass til å orientere seg, god skilting, og få som opplevde at trange dører eller høye dørterskler var til hinder for dem. Dette gjorde også at de fleste opplevde at alle områder og rom var tilgjengelig for dem.

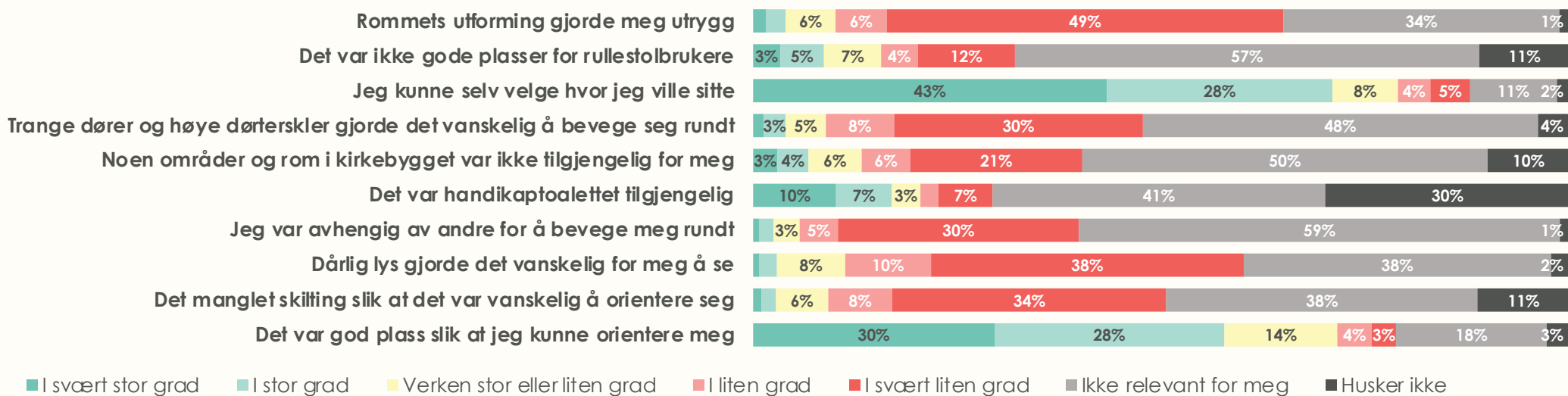
Samtidig ser vi at det i snitt er 7 prosent som oppgir at det var områder og rom som ikke var tilgjengelig for dem. For personer som er avhengig av hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobbassistent, er det signifikant flere som oppgir dette med henholdsvis 13 prosent.

DÅRLIGE PLASSER FOR RULLESTOLBRUKERE

Noen utsagn i spørsmålbatteriet er mer relevant for noen enn det er for andre. Ser vi nærmere på utsagnet om «det var ikke gode plasser for rullestolbrukere» så er dette et utsagn som hovedsakelig er relevant for personer som benytter rullestol. Det er nærliggende å tro at personer dette spørsmålet er mest relevant for er de som trenger hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobbassistent. For andre som har svart, kan det ha vært observasjon eller noen de kjenner som hadde behov for plassen. Blant de som trenger hjelpemidler for å bevege seg ser vi at 1 av 4 oppgir at de i stor eller svært stor grad kjenner seg igjen i at det ikke var gode plasser for rullestolbrukere.

Blant de som trenger hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobbassistent, svarer 1 av 4 at det var dårlig plass for rullestolbrukere

VI LURER NÅ PÅ HVORDAN DET VAR Å ORIENTERE SEG I SELVE KIRKEBYGGET. I HVILKEN GRAD KJENNER DU DEG IGJEN I FØLGENDE UTSAGN? (N = 1002)



OMRÅDER OG ROM I KIRKEBYGGET SOM IKKE ER TILGJENGELIG FOR ALLE

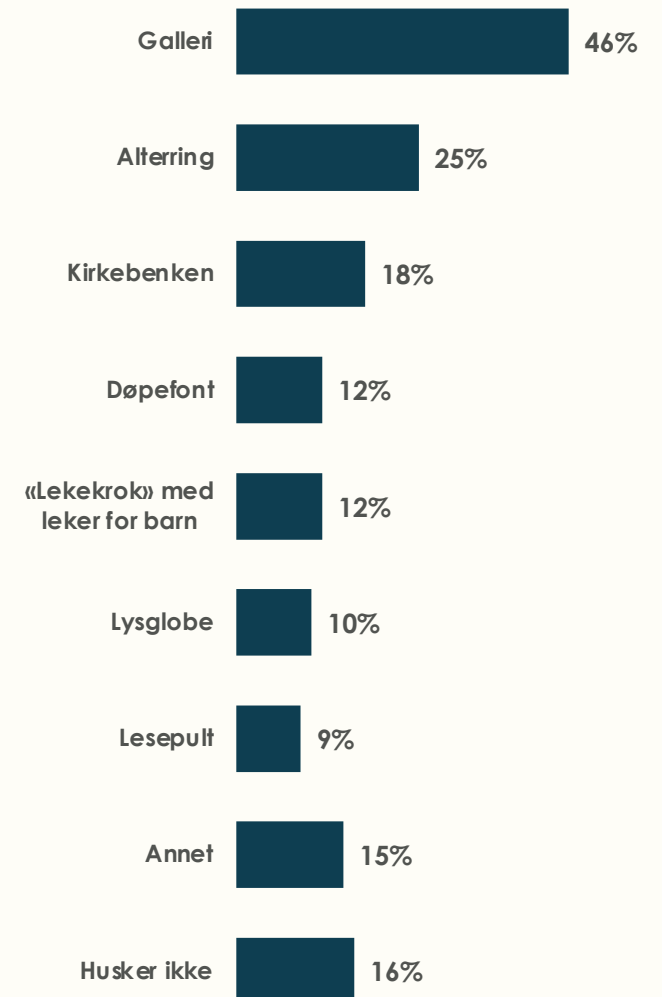
På forrige side så vi at 7 prosent svarte at de i stor eller i svært stor grad kjente seg igjen i utsagnet «noen områder og rom i kirkebygget var ikke tilgjengelig for meg». Disse fikk et oppfølgingsspørsmål om hvilke områder i kirkerommet som var dårlig tilgjengelig for dem. Dette vises i grafen til høyre.

Her ser vi at blant de som opplevde at ikke alle områder var tilgjengelig for dem, svarer nesten halvparten at galleriet ikke var tilgjengelig for dem. Dette kan være en indikasjon på at man er avhengig av trapp for å være på galleriet. Videre har 25 prosent svart at alterringen ikke var tilgjengelig for dem. Videre svarer 18 prosent kirkebenken, 12 prosent døpefont, 12 prosent lekekrok, 10 prosent lysglobe, og 9 prosent lesepult.

På bakgrunn av lav base oppfordres det til tolkning med forsiktighet.

For 7 prosent var ikke alle områder og rom i kirkerommet tilgjengelig

DU SVARTE AT NOEN OMRÅDER I KIRKEROMMET IKKE VAR TILGJENGELIG FOR DEG. HVILKE OMRÅDER I KIRKEROMMET VAR DÅRLIG TILGJENGELIG FOR DEG? (N = 68)





5 KAPITTEL

OPPLEVELSE UNDER
ARRANGEMENTET



Nesten 3 av 4 følte seg som en helt vanlig deltaker på lik linje med alle andre

3 av 4 følte seg trygge under hele arrangementet

67 % synes ord og uttrykk under seremonien var enkle å forstå

FLERTALLET HAR HATT FINE OPPLEVELSELER

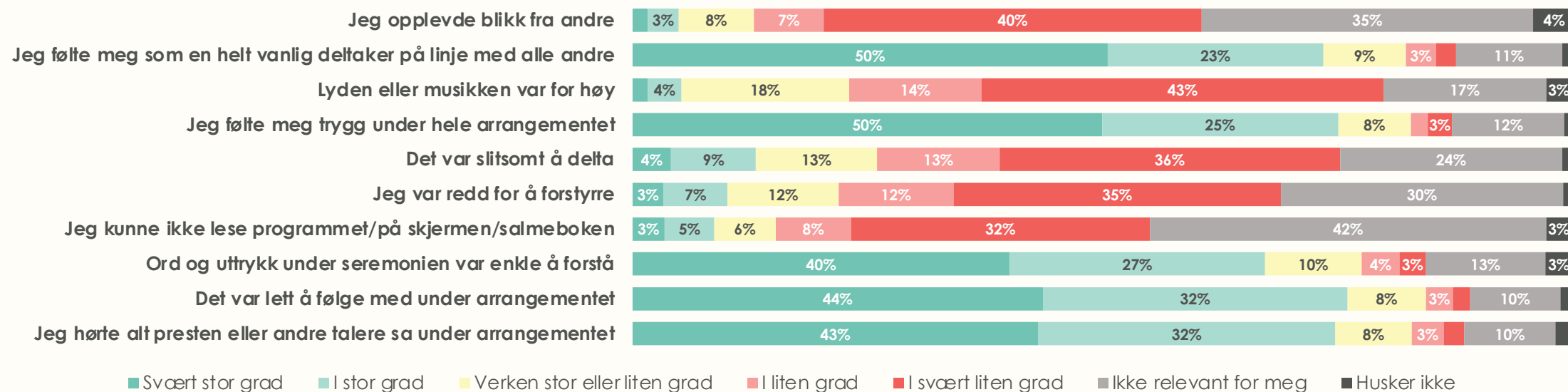
Under selve arrangementet er det flere ting som er avgjørende for at det skal være en god opplevelse for deltakerne. Arrangementet bør være utformet på en slik måte at det er tilgjengelig for alle, når det kommer til lyd, tekstfremvisning og bruk av ord og uttrykk.

Flertallet svarer positivt på spørsmål om hvordan det var under selve arrangementet sist gang de var i kirken. 3 av 4 oppgir at de hørte alt presten og andre talere sa under arrangementet, over 3 av 4 syntes det var lett å følge med under arrangementet, litt under 3 av 4 kunne lese alt på programmet, på skjermen eller i salmeboken, og kun 5 prosent syntes lyden var for høy. Dette tyder på at det generelt sett var godt tilrettelagt, og at utformingen av arrangementene har vært god.

Vi stilte også mer personlig spørsmål om hvordan en hadde det selv under arrangementet. Her ser vi at 3 av 4 følte seg trygg under hele arrangementet, og nesten 3 av 4 følte seg som en helt vanlig deltaker på lik linje med alle andre.

Noen har også hatt negative opplevelser. 13 prosent syntes det var slitsomt å delta, 10 prosent var redd for å forstyrre, og 5 prosent opplevde blikk fra andre.

NÅ LURER VI PÅ HVORDAN DET VAR UNDER SELVE ARRANGEMENT. I HVILKEN GRAD KJENNER DU DEG IGJEN I FØLGENDE UTSAGN? (N = 1002)



OPPLEVELSE UNDER ARRANGEMENTET FOR DE SOM HAR DET VANSKELIG I SOSIALE SETTINGER

Den ene målgruppen inkluderer personer som kan streve i sosiale settinger eller har behov for mye informasjon for å føle seg trygg. Av hele utvalget utgjør dette 22 prosent. Deres opplevelse under arrangementet skiller seg til en viss grad fra øvrige målgrupper, og kan være mer sårbare i kirkens settinger.

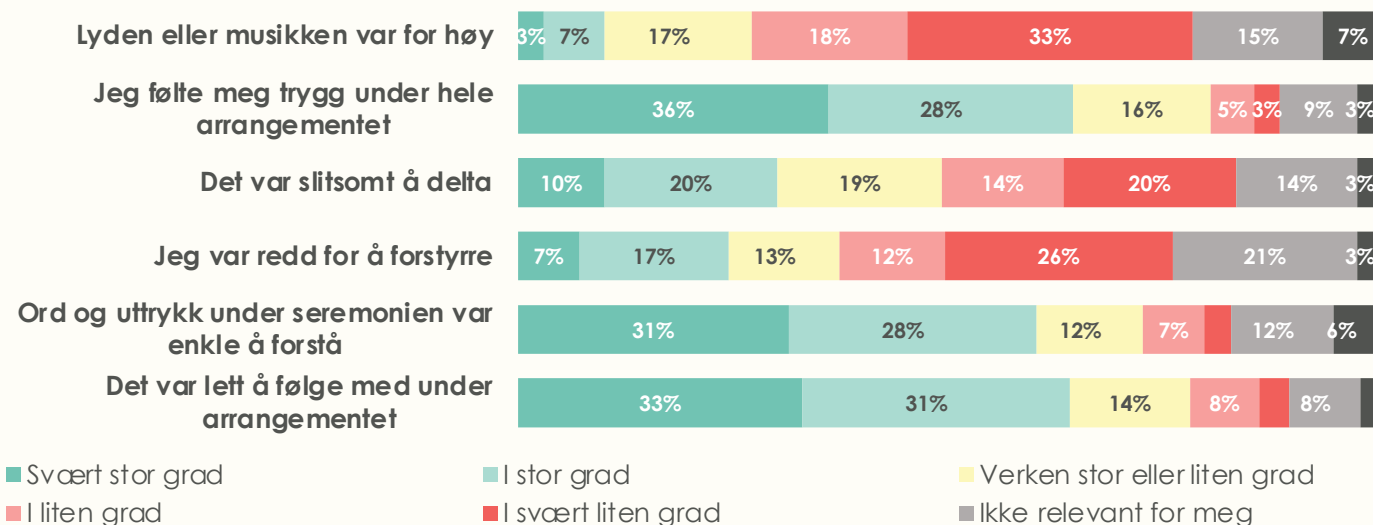
De fleste følte seg trygge under hele arrangementet, men det er signifikant færre sammenlignet med snittet med 64 prosent mot 76 prosent. 30 prosent syntes det var slitsomt å delta, mot snittet på 13 prosent, og 25 prosent var redde for å forstyrre mot snittet på 10 prosent.

OPPLEVELSE FOR DE MED KONKRETE BEHOV

Som vi har sett tidligere, er det ikke slik at alle spørsmål er relevant for alle. Noen av målgruppene har konkrete behov på bakgrunn av konkrete funksjonsnedsettelse.

Blant de med svekket syn er det ikke en signifikant lavere andel som kunne lese programmet, på skjermen eller i salmeboken, med 44 prosent mot 40 prosent. Blant de med svekket hørsel oppgir 66 prosent at de kunne høre alt presten eller andre talere sa under arrangementet, mot snittet på 75 prosent. Personer med lese-, skrive- eller konsentrasjonsvansker skilte seg ikke fra snittet på utsagn om ord og uttrykk var enkle å forstå. Vi ser på en annen side at blant disse, syntes signifikant flere at det var slitsomt å delta (25 prosent mot snittet på 13 prosent), og flere var redde for å forstyrre (18 prosent mot snittet på 10 prosent).

BLANT DE SOM HAR VANSKER I SOSIALE SETTINGER/TRENGER MYE INFORMASJON FOR Å VÆRE TRYGG
NÅ LURER VI PÅ HVORDAN DET VAR UNDER SELVE ARRANGEMENT. I HVILKEN GRAD KJENNER DU DEG IGJEN I FØLGENDE UTSAGN? (N = 229)





6 KAPITTEL

MØTE MED ANSATTE OG
FRIVILLIGE



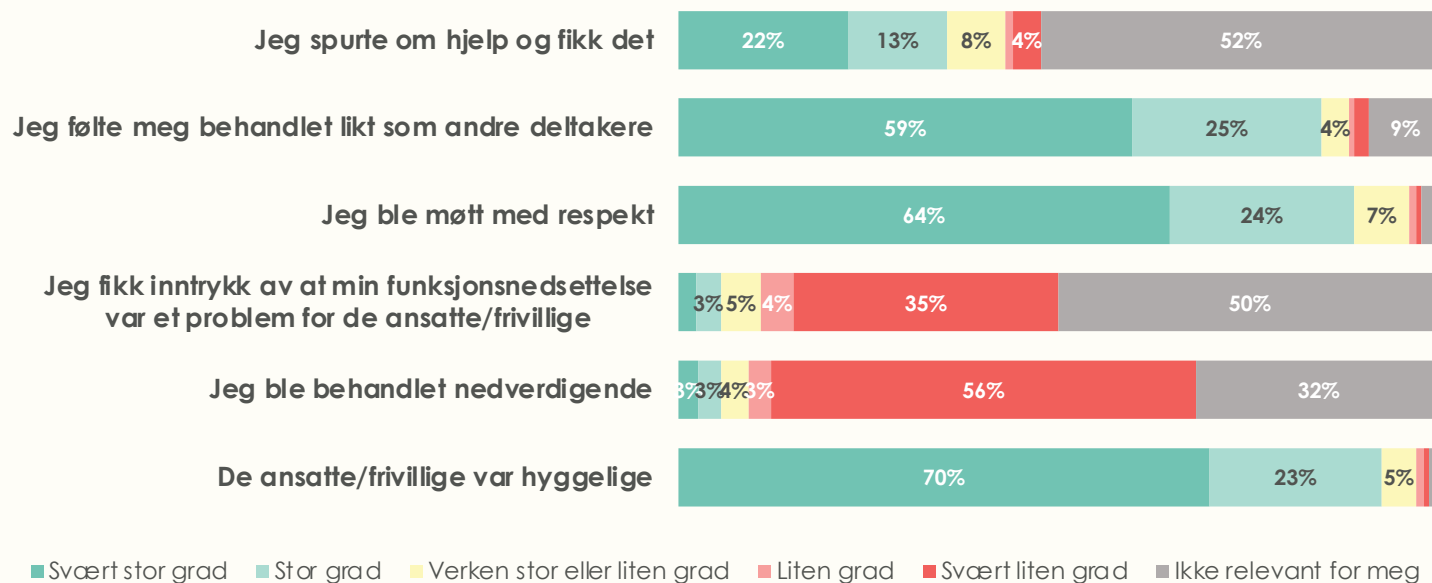
MØTE MED DE ANSATTE

Når man er på et arrangement i kirken, er det ikke gitt at man er i kontakt med de ansatte eller frivillige til stede. 31 prosent var i kontakt med enten de ansatte eller frivillige, og vi stilte de noen oppfølgingsspørsmål om hvordan de opplevde dette møtet.

Blant de som var i kontakt med de ansatte, hadde de absolutt fleste et positivt møte med de ansatte eller frivillige. Nesten 9 av 10 opplevde at de ble møtt med respekt, og over 9 av 10 oppgir at de ansatte eller frivillige var hyggelige. 84 prosent opplevde at de ble behandlet likt som andre deltakere.

Videre ser vi at det er et fåtall som opplevde et negativt møte. Blant annet er det 5 prosent som fikk inntrykk av at deres funksjonsnedsettelse var et problem for de ansatte eller frivillige, og 6 prosent oppgir at de ble behandlet nedverdiggende. Blant de som oppgir at de fikk inntrykk av at deres funksjonsnedsettelse var et problem, ser vi at personer som har behov for hjelpemidler for å bevege seg eller BPA/jobbassistent er overrepresentert.

BLANT DE SOM VAR I KONTAKT MED DE ANSATTE ELLER FRIVILLIGE
TENK PÅ DITT MØTE MED DE ANSATTE ELLER FRIVILLIGE I KIRKEN. I HVILKEN GRAD KJENNER DU DEG IGJEN I FØLGENDE
UTSAGN? (N= 306)



Blant de som var i kontakt med de ansatte...

...opplevde 88 % at
de ble møtt med
respekt

...opplevde over 9 av
10 de ansatte eller
frivillige som
hyggelige

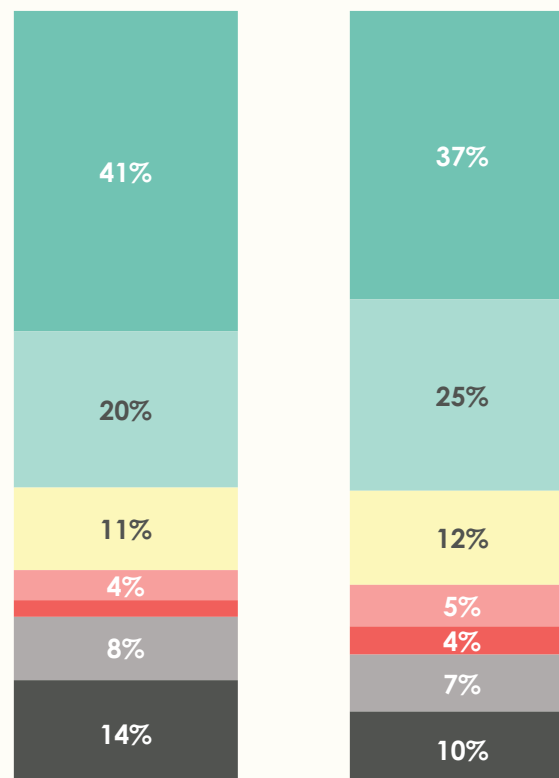
...opplevde 84 % at
de ble behandlet likt
som andre deltakere





HVOR ENIG ELLER UENIG ER DU I FØLGENDE
UTSAGN OM DE ANSATTE ELLER FRIVILLIGE I KIRKEN
SIST DU GANG DU VAR I KIRKEN? DU TRENGER IKKE
Å HA VÆRT I KONTAKT MED DEM FOR Å SVARE.
(N = 1002)

Jeg var trygg på at jeg kunne si ifra dersom det var noe
Det var lett å forstå hvem som var ansatt/frivillig på arrangementet



■ Ikke relevant for meg
 ■ Vet ikke
 ■ Helt uenig
 ■ Ganske uenig
 ■ Verken enig eller uenig
 ■ Ganske enig
 ■ Helt enig

DE ANSATTE OG FRIVILLIGES SYNLIGHET OG TILGJENGELIGHET

På spørsmål om det var lett å forstå hvem som var ansatt eller frivillig på arrangementet, og om deltakerne følte seg trygge på at de kunne si ifra dersom det var noe, sier flertallet seg enig.

Til sammen svarer 62 prosent at de er helt eller ganske enige i utsagnet om at det var lett å forstå hvem som var ansatt eller frivillig på arrangementet.

Videre ser vi at 61 prosent oppgir at de var trygge på at de kunne si ifra dersom det var noe.

Blant de som har vansker i sosiale settinger eller trenger mye informasjon for å føle seg trygge, er det en noe lavere andel som oppgir at de var trygge på at de kunne si ifra dersom det var noe. Her oppgir 51 prosent at de er helt eller ganske enig i utsagnet. Det var også en noe lavere andel som svarte at det var lett å forstå hvem som var ansatt eller frivillig på arrangementet, med henholdsvis 53 prosent mot snittet på 63 prosent.





7 KAPITTEL

GENERELT INNTRYKK AV DEN
NORSKE KIRKE OG DERES ARBEID
MED TILRETTELEGGING



2 av 3 føler seg som
en likeverdig person
som andre i kirken

46 % opplever at
kirken ønsker å legge
til rette for deres
deltakelse

43 % føler seg
inkludert i kirkens
fellesskap og
aktiviteter



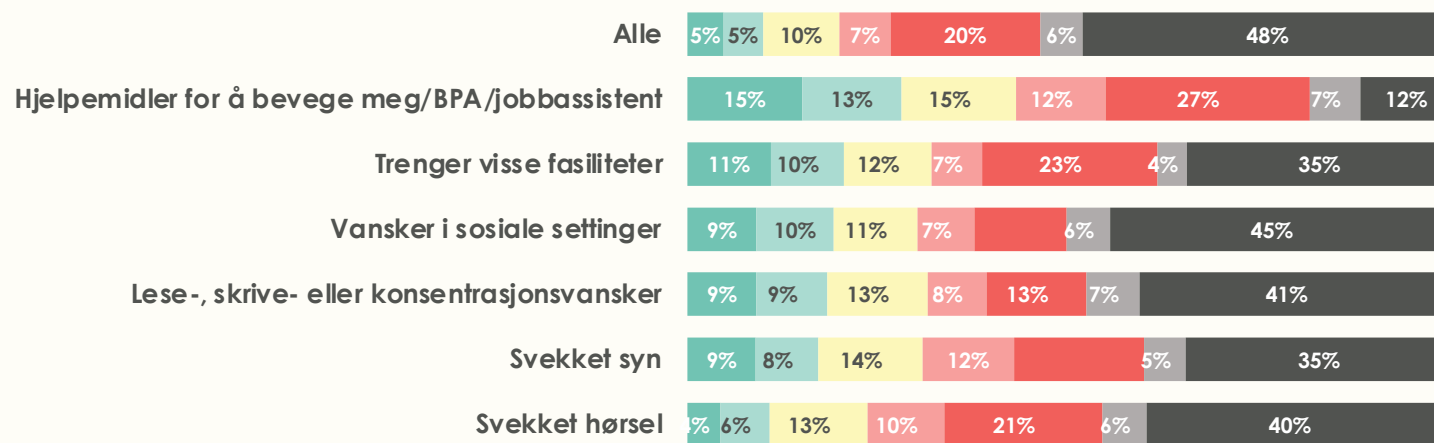
DET KAN VÆRE FLAUT Å SPØRRE

Som vi så på forrige side så opplever de fleste både at det er en vilje fra Den norske kirkes side om å tilrettelegge for deres deltakelse, flertallet føler seg likeverdige, og flertallet føler seg inkludert i kirkens fellesskap og aktiviteter. Samtidig så kan det noen ganger være vanskelig å spørre om tilrettelegging.

Det er nærliggende å tro at hvorvidt en synes det er flaut eller ubehagelig å be om tilrettelegging både varierer fra person til person, men også ut ifra hvilke behov en har. Nedenfor vises svar på om en er enig eller uenig i utsagnet «jeg synes det er flaut eller ubehagelig å be om tilrettelegging i kirken».

Her ser vi at i snitt er det 10 prosent som synes det kan være flaut eller ubehagelig, men blant personer som har behov for hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobassistert, så er det 28 prosent som synes det samme. Av de ulike målgruppene, er det flest i denne gruppen som synes det kan være flaut eller ubehagelig.

HVOR ENIG ELLER UENIG ER DU I FØLGENDE UTSAGN? «JEG SYNES DET ER FLAUT ELLER UBEHAGELIG Å BE OM TILRETTELEGGING I KIRKEN»



■ Helt enig
■ Helt uenig

■ Ganske enig
■ Vet ikke

■ Verken enig eller uenig
■ Ikke relevant for meg

■ Ganske uenig



UTVALGTE NEGATIVE OG POSITIVE OPPLEVELSER

Vi stilte også spørsmål om deltakerne har opplevd noen konkrete positive og negative opplevelser i kirken. Blant de negative opplevelsene er det nedsettende forkynnelse, ufrivillig forbønnshandlinger, rare eller stygge blikk, nedsettende holdninger fra ansatte eller andre i menigheten, eller diskriminering eller fordommer.

Målgruppen der flest har hatt de negative opplevelsene, er de som har vansker i sosiale settinger eller trenger mye informasjon for å være trygg. Andelene er fortsatt små, opp til 8 prosent har opplevd henholdsvis nedsettende holdninger fra andre i menigheten og hørt nedsettende forkynnelse. Her er det også viktig å huske at denne målgruppen er den største, og at målgruppene ikke er gjensidig utelukkende.

De positive opplevelsene er «at man snakker positivt om funksjonsvariasjon», og tilrettelegging for ens behov. Her ser vi at personer som trenger hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobbassistent har i større grad enn andre målgrupper opplevd dette. Blant annet er det 15 prosent som har opplevd tilrettelegging for egne behov og 13 prosent har opplevd at man snakker positivt om funksjonsvariasjon. Her kan det være nærliggende å tro at personer med en mer synlig funksjonsnedsettelse vil ha en større sannsynlighet for å høre positivt snakk om funksjonsvariasjon, fordi det faller mer naturlig å snakke om tematikken.

TENK PÅ ALLE GANGENE DU HAR VÆRT INNOM EN KIRKE I NORGE. HAR DU OPPLEVD NOE AV DET FØLGENDE? (N = 1002)	
Jeg har hørt nedsettende forkynnelse	4%
Jeg har blitt utsatt for ufrivillige forbønnshandlinger	2%
At man snakker positivt om funksjonsvariasjoner	7%
At andre ser rart eller stygt på meg	2%
Nedsettende holdninger fra ansatte i kirken	3%
Nedsettende holdninger fra andre i menigheten	4%
Tilrettelegging for mine behov	6%
Diskriminering eller fordommer på grunn av min funksjonsnedsettelse	1%
Ingen av disse	74%
Husker ikke	7%



HVA MENER DE ER DET VIKTIGSTE DEN NORSKE KIRKE KAN GJØRE FOR Å TILRETTELEGGE FOR DERES DELTAKELSE?

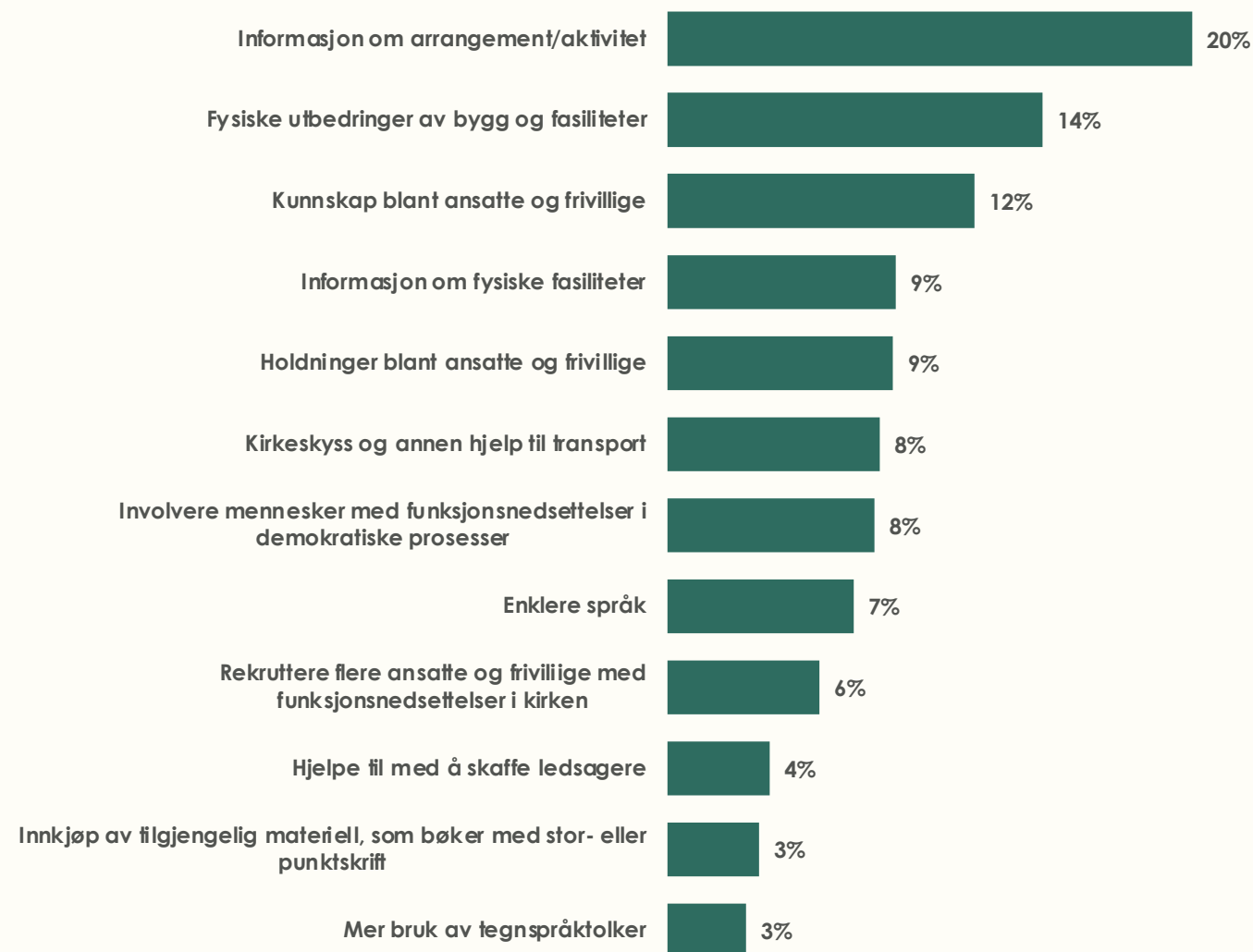
For god tilrettelegging for deltakelse er det flere elementer som må være på plass. De tre hyppigste nevnte alternativene handler om informasjon, fysisk utbedring og kunnskap. 20 prosent oppgir «informasjon om arrangementer/aktiviteten», og 14 prosent oppgir fysisk utbedring av bygg og fasiliteter. Deretter oppgir 12 prosent kunnskap blant ansatte.

Ut ifra hva slags funksjonsnedsettelse eller behov man har, varierer hva man mener Den norske kirke kan gjøre for å bedre tilrettelegge for deres behov.

Blant annet ser vi at for personer som trenger hjelpemidler for å bevege seg eller har BPA/jobassistert, er det 28 prosent som oppgir fysisk utbedring av bygg og fasiliteter; og 25 prosent oppgir kirkeskyss og annen hjelp til transport, signifikant flere sammenlignet med de andre målgruppene. Det samme gjelder personer som må vite at visse fasiliteter er tilgjengelig. 26 prosent oppgir fysisk utbedring, og 23 prosent oppgir informasjon om fysiske fasiliteter.

Personer som har vansker i sosiale settinger eller trenger mye informasjon for å være trygg, på en annen side, trekker i større grad frem kunnskap blant de ansatte og frivillige (19 prosent) og holdninger blant ansatte og frivillige (15 prosent).

HVA MENER DU ER DET VIKTIGSTE DEN NORSKE KIRKE KAN GJØRE FOR AT DU SKAL KUNNE DELTA PÅ KIRKENS AKTIVITETER? (N = 1002)



HOLDNINGER TIL DEN NORSKE KIRKE

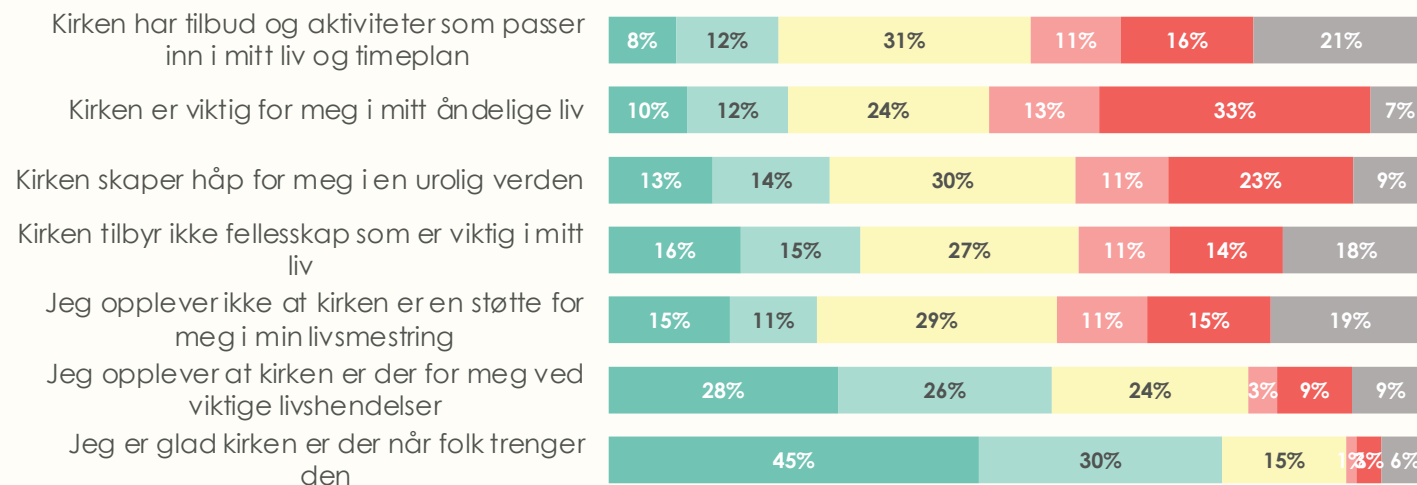
Avslutningsvis stilte vi holdningsspørsmål om Den norske kirke, i likhet med hva vi gjør i Medlemsundersøkelsen. Her ser vi samme mønstre som vi har sett tidligere.

Overordnet er det et flertall som er glad kirken er der når folk trenger den, et utsagn som i stor grad handler om kirken på et samfunnsnivå.

På spørsmål som er mer knyttet til egen person, så ser vi at andelene synker. Dette handler i stor grad om hvor vidt man anser kirken som et sted for dem. Her er det nærliggende å tro at dette er avhengig av hvor vidt en selv tror på Gud, tilhører kristendommen eller selv har et åndelig liv. Blant annet ser at 22 prosent er enige i at «kirken er viktig for meg i mitt åndelige liv», 27 prosent er enige i at «kirken skaper håp for meg i en urolig verden», og 20 prosent er enige i at «kirken har tilbud og aktiviteter som passer inn i mitt liv og timeplan».

Over halvparten opplever at kirken er der for dem ved viktige livshendelser

3 av 4 er glad kirken er der når folk trenger den

HVOR ENIG ELLER UENIG ER DU I DET FØLGENDE? (N = 1002)

■ Helt enig ■ Ganske enig ■ Verken enig eller uenig ■ Ganske uenig ■ Helt uenig ■ Vet ikke

Opinion AS | Vulkan 16 | 0178 OSLO



Opinion:

www.opinion.no

hei@opinion.no

[@opinionoslo](https://www.instagram.com/opinionoslo)